

بسم الله الرحمن الرحيم

دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شرق

دانشکده علوم انسانی

گروه ارتباطات

پایان نامه کارشناسی ارشد رشته‌ی علوم ارتباطات اجتماعی

عنوان پایان نامه:

ارائه مدل ارتباطی بر مبنای مدیریت اسلامی

(مورد مطالعه: آموزش و پرورش منطقه ۶ شهر تهران)

استاد راهنما:

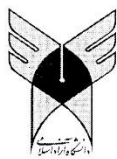
دکتر لیلا نیرومند

نگارنده:

فریبا لشنی زند

زمستان ۱۳۹۶

کلیه حقوق مادی و معنوی بر آمده از نتایج این
مطالعات، ابتکارات و نوآوری های حاصل از تحقیق
موضوع این پایان نامه متعلق به دانشگاه آزاد اسلامی
واحد تهران شرق است.

بسمه تعالی
 صورتجلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد
 دانشکده علوم انسانی
 گروه ارتباطات

نام و نام خانوادگی دانشجو: فریبا لشنی زند
 دانشکده: علوم انسانی
 رشته و گرایش: علوم ارتباطات اجتماعی
 عنوان پایان نامه:
 شماره دانشجویی: ۹۵۰۰۴۰۳۱۵
 کدشناسایی پایان نامه: ۲۸۳۳۰۵۱۶۹۶۱۰۰۶
 تاریخ تصویب کد شناسایی: ۱۳۹۶/۰۶/۰۶

"بررسی تاثیر عوامل اجتماعی و فرهنگی بر اعتیاد به شبکه های اجتماعی (مورد مطالعه دانش آموزان متوسطه شهر ری)"

با تاییدات خداوند متعال وبا عنایت به آیین نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد جلسه دفاعیه پایان نامه فوق در روز چهارشنبه مورخ ۱۳۹۶/۱۲/۰۹ درمحل سالن دفاع با حضور هیئت داوران تشکیل و پس از استماع دفاعیات براساس کیفیت پایان نامه، ارائه دفاعیه ونحوه پاسخ به سوالات، رای نهایی به شرح ذیل ارائه گردید:
 درجه پایان نامه:

با توجه به

- ☐ ارایه / پذیرش مقاله پایان نامه با درجه عالی، مورد قبول می باشد
☐ گواهی معتبر ارسال مقاله پایان نامه با درجه بسیار خوب مورد قبول می باشد
☒ عدم ارایه مقاله پایان نامه با درجه **خوب** / ☐ متوسط مورد قبول می باشد
☐ پایان نامه غیر قابل قبول بوده و نیاز به اصلاحات دارد

ردیف	مشخصات هیات داوران	نام و نام خانوادگی	مرتبه دانشگاهی	دانشگاه یا موسسه	تاریخ و امضاء
۱	استاد راهنما	دکتر لیلا نیرومند	استادیار	تهران شرق	
۲	استاد مشاور	دکتر سمیه تاجیک اسماعیلی	استادیار	تهران شرق	
۳	استاد داور	دکتر نرگس صمدی لاری	استادیار	تهران شرق	
۴	نماینده پژوهش	فرشید خالقی	کارشناس پژوهش	تهران شرق	

رئیس اداره پژوهشی دانشکده:
 مدیر گروه آموزشی:
 تاریخ و امضاء: ۹۷/۱۲/۲۴
 رئیس دانشکده:
 تاریخ و امضاء: ۹۷/۱۲/۲۴

این قسمت میبایست توسط مدیر پژوهش واحد تایید و تکمیل گردد:
 نمره حاصل از ارزشیابی مقاله / مقالات / تولیدات علمی دانشجو برابر ضوابط محاسبه و مجموع نمره دفاع و مقاله با درجه
 به تصویب رسید
 مدیر پژوهش واحد:

امتیاز

تعهد نامه اصالت پایان نامه

اینجانب فریبا لشنی زند دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد در رشته علوم ارتباطات اجتماعی که در تاریخ ۱۳۹۶/۱۲/۰۹ از پایان نامه خود تحت عنوان «ارائه مدل ارتباطی بر مبنای مدیریت اسلامی (مورد مطالعه: آموزش و پرورش منطقه ۶ شهر تهران)» با کسب نمره و درجه دفاع نموده‌ام بدینوسیله متعهد می‌شوم:

۱) این پایان نامه حاصل تحقیق و پژوهش انجام شده توسط اینجانب بوده و در مواردی که از دستاوردهای علمی و پژوهشی دیگران (اعم از پایان نامه، کتاب، مقاله و ...) استفاده نموده‌ام، مطابق ضوابط و رویه موجود، نام منبع مورد استفاده و سایر مشخصات آن را در فهرست مربوطه ذکر و درج کرده‌ام.

۲) این پایان نامه قبلاً برای دریافت هیچ مدرک تحصیلی (هم سطح، پایین تر یا بالاتر) در سایر دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی ارائه نشده است.

۳) چنانچه بعد از فراغت از تحصیل، قصد استفاده و هرگونه بهره برداری اعم از چاپ کتاب، ثبت اختراع و ... از این پایان نامه داشته باشم، از حوزه معاونت پژوهشی واحد مجوزهای مربوطه را اخذ نمایم.

۴) چنانچه در هر مقطع زمانی خلاف موارد فوق ثابت شود، عواقب ناشی از آن را می‌پذیرم و واحد دانشگاهی مجاز است با اینجانب مطابق ضوابط و مقررات رفتار نموده و در صورت ابطال مدرک تحصیلی‌ام هیچگونه ادعایی نخواهم داشت.

فریبا لشنی زند

فهرست مطالب

چکیده	۱
فصل اول – کلیات تحقیق	۲
۱-۱- بیان مساله	۳
۲-۱- اهمیت و ضرورت انجام تحقیق	۴
۳-۱- جنبه جدید بودن و نوآوری در تحقیق	۵
۴-۱- اهداف تحقیق	۵
۵-۱- سؤالات تحقیق	۵
۶-۱- فرضیه‌های تحقیق	۶
۷-۱- تعاریف مفهومی و عملیاتی	۶
۱-۷-۱- تعاریف مفهومی	۶
۱-۷-۱- آموزش	۶
۲-۷-۱- عبرت آموزی	۶
۱-۷-۱-۲- برنامه‌ریزی	۶
۱-۷-۱-۴- هماهنگ سازی اهداف	۷
۱-۷-۱-۵- توجه به اهداف فردی	۷
۱-۷-۱-۶- سعه صدر	۷
۲-۷-۱- تعاریف عملیاتی	۷
۱-۷-۱-۲- آموزش	۷
۲-۷-۱- عبرت آموزی	۷
۳-۷-۱- برنامه‌ریزی	۸
۴-۷-۱- هماهنگ سازی اهداف	۸
۵-۷-۱- توجه به اهداف فردی	۸
۶-۷-۱- سعه صدر	۸
۷-۷-۱- توجه به نظریات دیگران	۸
فصل دوم – ادبیات تحقیق	۹
۱-۲- مقدمه	۱۰
۲-۲- ارتباط	۱۰
۱-۲-۲- ارتباطات و تحولات آن	۱۳
۳-۲- ارتباط متقاعد ساز	۱۴
۴-۲- نگرش در ارتباط	۱۵
۵-۲- اجزای نگرش	۱۶
۶-۲- ارتباطات سازمانی	۱۸
۱-۶-۲- تعریف ارتباطات	۱۸
۷-۲- ارتباطات برای سلامت	۲۰
۸-۲- مدیریت	۲۱

۲۳	۹-۲- نظریه‌های مدیریت دانایی و مدیریت دانش ارزش
۲۴	۱۰-۲- مدیریت اسلامی
۲۵	۱۱-۲- مقایسه ارزشیابی در مدیریت اسلامی و مدیریت متداول
۲۵	۱۲-۲- نمونه‌ای از چند برداشت از مفهوم مدیریت اسلامی
۲۶	۱۳-۲- علم مدیریت در قرآن
۲۶	۱-۱۳-۲- اهمیت مدیریت و نحوه بازخواست
۲۷	۲-۱۳-۲- مسائل کارگزینی مدیر (توجه به تخصص، توانایی و تفاوت‌های میان افراد)
۲۷	۳-۱۳-۲- ایمان
۲۷	۴-۱۳-۲- آزمایش
۲۷	۵-۱۳-۲- شایسته‌مداری و اختیار کامل در کارگزینی مدیر
۲۷	۶-۱۳-۲- رابطه (متقابل و شایسته)
۲۸	۷-۱۳-۲- ایجاد اعتماد
۲۸	۸-۱۳-۲- مشورت و قاطعیت در تصمیم‌گیری
۲۸	۹-۱۳-۲- صبر
۲۹	۱۴-۲- سبک زندگی، ارتباط و مدیریت اسلامی
۳۰	۱-۱۴-۲- ارتباطات انسانی
۳۲	۲-۱۴-۲- نسبت ارتباطات و فرهنگ
۳۳	۱۵-۲- اخلاق در مدیریت
۳۴	۱-۱۵-۲- اخلاق
۳۵	۲-۱۵-۲- فلسفه اخلاق
۳۵	۳-۱۵-۲- اخلاق توصیفی
۳۶	۴-۱۵-۲- اخلاق هنجاری یا دستوری
۳۶	۵-۱۵-۲- فرا اخلاق
۳۹	۱۶-۲- چارچوب نظری
۴۱	۱۷-۲- نظریه‌های تاثیر ارتباطات
۴۱	۱-۱۷-۲- الگوی سه ضلعی نیوکامب
۴۱	۲-۱۷-۲- الگوی وستلی و مک لین
۴۲	۳-۱۷-۲- الگوی یاکوبسن
۴۲	۴-۱۷-۲- تئوری منتخب: الگوی پنج مرحله‌ای لاسول
۴۳	۵-۱۷-۲- تحقیقات داخلی
۴۶	۱۸-۲- تحقیقات خارجی
۴۷	۱۹-۲- مدل تحقیق
۴۸	فصل سوم - روش تحقیق
۴۹	۱-۳- روش تحقیق
۴۹	۲-۳- روش گردآوری اطلاعات:
۴۹	۱-۲-۳- تایید روایی
۵۰	۲-۲-۳- تایید پایایی

۳-۳-جامعه آماری، حجم نمونه و روش نمونه گیری.....	۵۰
۳-۴-روش ها و ابزار تجزیه و تحلیل داده ها.....	۵۰
فصل چهارم – روش تجزیه و تحلیل داده ها	۵۱
۴-۱-آمار توصیفی	۵۲
۴-۲-آزمون فرضیه های تحقیق	۷۱
۴-۲-۱-تجزیه و تحلیل فرضیه اول	۷۱
۴-۲-۲-تجزیه و تحلیل فرضیه دوم	۷۱
۴-۲-۳-تجزیه و تحلیل فرضیه سوم	۷۱
۴-۲-۴-تجزیه و تحلیل فرضیه چهارم	۷۲
۴-۲-۵-تجزیه و تحلیل فرضیه پنجم	۷۲
۴-۲-۶-تجزیه و تحلیل فرضیه ششم	۷۳
۴-۲-۷-تجزیه و تحلیل فرضیه هفتم	۷۳
فصل پنجم – نتیجه گیری	۷۴
۵-۱-نتیجه گیری آمار توصیفی.....	۷۵
۵-۲-نتیجه گیری از فرضیه های تحقیق	۷۵
۵-۲-۱-تجزیه و تحلیل فرضیه اول	۷۵
۵-۲-۲-تجزیه و تحلیل فرضیه دوم	۷۵
۵-۲-۳-تجزیه و تحلیل فرضیه سوم	۷۶
۵-۲-۴-تجزیه و تحلیل فرضیه چهارم	۷۶
۵-۲-۵-تجزیه و تحلیل فرضیه پنجم	۷۶
۵-۲-۶-تجزیه و تحلیل فرضیه ششم	۷۶
۵-۲-۷-تجزیه و تحلیل فرضیه هفتم	۷۷
۵-۳-ارائه پیشنهاد برای تحقیقات آتی	۷۷
۵-۴-محدودیت تحقیق	۷۸
منابع و مأخذ	۷۹
الف) منابع فارسی	۸۰
ب) منابع لاتین	۸۱

فهرست جدول‌ها

جدول ۱-۲	عوامل انگیزشی مؤثر بر مدیریت اثربخش ارتباطات	۳۷
جدول ۱-۴	توزیع فراوانی جنسیت	۵۲
جدول ۲-۴	توزیع فراوانی سن	۵۳
جدول ۳-۴	توزیع فراوانی تحصیلات	۵۴
جدول ۴-۴	توزیع فراوانی سؤال ۱	۵۵
جدول ۵-۴	توزیع فراوانی سؤال ۲	۵۵
جدول ۶-۴	توزیع فراوانی سؤال ۳	۵۶
جدول ۷-۴	توزیع فراوانی سؤال ۴	۵۶
جدول ۸-۴	توزیع فراوانی سؤال ۵	۵۷
جدول ۹-۴	توزیع فراوانی سؤال ۶	۵۷
جدول ۱۰-۴	توزیع فراوانی سؤال ۷	۵۸
جدول ۱۱-۴	توزیع فراوانی سؤال ۸	۵۸
جدول ۱۲-۴	توزیع فراوانی سؤال ۹	۵۹
جدول ۱۳-۴	توزیع فراوانی سؤال ۱۰	۵۹
جدول ۱۴-۴	توزیع فراوانی سؤال ۱۱	۶۰
جدول ۱۵-۴	توزیع فراوانی سؤال ۱۲	۶۰
جدول ۱۶-۴	توزیع فراوانی سؤال ۱۳	۶۱
جدول ۱۷-۴	توزیع فراوانی سؤال ۱۴	۶۱
جدول ۱۸-۴	توزیع فراوانی سؤال ۱۵	۶۲
جدول ۱۹-۴	توزیع فراوانی سؤال ۱۶	۶۲
جدول ۲۰-۴	توزیع فراوانی سؤال ۱۷	۶۳
جدول ۲۱-۴	توزیع فراوانی سؤال ۱۸	۶۳
جدول ۲۲-۴	توزیع فراوانی سؤال ۱۹	۶۴
جدول ۲۳-۴	توزیع فراوانی سؤال ۲۰	۶۴
جدول ۲۴-۴	توزیع فراوانی سؤال ۲۱	۶۵
جدول ۲۵-۴	توزیع فراوانی سؤال ۲۲	۶۵
جدول ۲۶-۴	توزیع فراوانی سؤال ۲۳	۶۶
جدول ۲۷-۴	توزیع فراوانی سؤال ۲۴	۶۶
جدول ۲۸-۴	توزیع فراوانی سؤال ۲۵	۶۷
جدول ۲۹-۴	توزیع فراوانی سؤال ۲۶	۶۷
جدول ۳۰-۴	توزیع فراوانی سؤال ۲۷	۶۸
جدول ۳۱-۴	توزیع فراوانی سؤال ۲۸	۶۸
جدول ۳۲-۴	توزیع فراوانی سؤال ۲۹	۶۹
جدول ۳۳-۴	توزیع فراوانی سؤال ۳۰	۶۹
جدول ۳۴-۴	توزیع فراوانی سؤال ۳۱	۷۰
جدول ۳۵-۴	توزیع فراوانی سؤال ۳۲	۷۰
جدول ۱-۵	خلاصه جدول نتایج فرضیه‌های تحقیق	۷۷

چکیده

یکی از ویژگی‌های مدیریت اسلامی آموزش است خداوند انسان‌ها را با انبوهی از استعدادها در ابعاد ذهنی، روی و جسمی آفریده است یکی از مهم‌ترین اهداف حکومت و مدیریت اسلامی، شکوفا کردن استعدادهای انسان و استخراج ذخایر عظیم روحی و فکری بشر است و از طرف دیگر ارتباطات سازمانی می‌بایست بر مبنای مدیریت اسلامی ایجاد گردد بدین منظور این تحقیق برای پاسخ به سوال اصلی مبتنی بر اینکه عوامل موثر در مدل ارتباط بر مبنای مدیریت اسلامی شامل چه مواردی است؟ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. جامعه آماری برای این تحقیق کارکنان آموزش و پرورش منطقه ۶ تهران می‌باشند که تعداد آنها ۱۰۰ نفر بوده و تمامی افراد مورد آزمون قرار گرفتند. روش آزمون ضریب همبستگی پیرسون است و ابعاد آموزش، عبرت آموزی، برنامه‌ریزی، هماهنگ سازی، توجه به تفاوت‌های فردی، سعه صدر، توجه به نظریات دیگران مورد بررسی قرار گرفته شده و پس از آزمون مشخص گردید تمام ابعاد مورد تایید است. پس فرضیه اصلی مورد تایید می‌باشد.

کلمات کلیدی: مدیریت، مدیریت اسلامی، ارتباطات، سعه صدر، برنامه‌ریزی.

فصل اول

کلیات تحقیق

۱-۱- بیان مساله

زندگی اجتماعی صحنه تجلی انواع ارتباطات و تعاملات اجتماعی میان افراد است؛ افرادی که عقاید گوناگونی دارند و به منظور تحقق اهداف موقعیت اجتماعی، ضروری است بتوانند اندیشه‌های خود را با دیگران مبادله و چشم انداز دیگران را درک کنند و به، بیانی دیگر، به نحو معنی داری با یکدیگر ارتباط (communication) برقرار کنند. در این راستا، نظر بر این است که ارتباط مطلوب بنیاد روابط اجتماعی موفقیت آمیز در حوزه‌های شخصی و حرفه‌ای است. افراد در تعامل اجتماعی (social interaction) خود بیش از آن که از کلمات بهره گیرند از ارتباطات غیر کلامی (nonverbal communication) و پیراکلامی (preverbal communication) استفاده می‌کنند. به بیانی دیگر، عمل برقراری ارتباط در بردارنده ارتباط کلامی، غیر کلامی و پیرازبانی است که محتوای پیام را با گزینش و آرایش کلمات انتقال می‌دهد. برای آن که ارتباط به نحو مؤثری برقرار شود، افراد باید بتوانند از سه حیطه فوق برای انتقال صریح و روشن پیام خود به دیگران استفاده کنند، ضمن این که بتوانند پیام‌های ارتسالی را به طور دقیق دریافت کنند. (صلیبی، ۱۳۹۰، ص ۱۰۲)

پیشرفت و مدیریت ارتباطات مشتریان از ابعاد ضروری برای موفقیت خدمات بازاریابی سازمان‌ها محسوب می‌شود. (Kang & Hyun, 2012, p. 772) طبیعت هر تعامل و معامله‌ای، ارتباط است که بوسیله تسهیم ارزش‌ها مشخص و نمایان می‌گردد. (Hung & Lin, 2013, p. 1223)

در این راستا باید گفت که مهارت‌های ارتباطی به‌منزله آن دسته از مهارت‌هایی هستند که به واسطه آنها افراد می‌توانند درگیر تعامل‌های بین فردی و فرایند ارتباط شوند؛ یعنی فرایندی که افراد در طی آن، اطلاعات، افکار و احساس‌های خود را از طریق مبادله پیام‌های کلامی و غیرکلامی با یکدیگر در میان می‌گذارند (یوسفی، ۱۳۸۵، ص ۷)

مهارت‌های ارتباطی کلامی می‌تواند میزان مشارکت بین فردی را در بین افراد ارتقاء دهد. (Grace & Gilsdorf, 2004, p. 165) مهارت‌های ارتباطی بین فردی یکی از ضروریات موفقیت رهبران یک سازمان محسوب می‌شود. (Lolli, 2013, p. 295)

نظریه پردازان کلاسیک سازمان، ارتباطات را اسناد مکتوب در اختیار صدور فرمان، جریان رو به بالای پیام‌ها و ترغیب کارکنان، جریان افقی اطلاعات، گوش دادن و ارتباطات غیررسمی، بازخورد و رفتار دایره‌ای و تعهدات ناشی از تصمیم تعریف کرده اند، اما نظریه پردازان معاصر سازمان، به ارتباطات به عنوان برساخته‌هایی همچون پردازش اطلاعات، شبکه‌های اجتماعی، هماهنگی و مشارکت می‌نگرند. لذا، ارتباطات اصطلاحی فراگیر است و همه موضوعات را در سازمان شامل می‌شود. این مسئله هم در سطح نظری و هم در سطح عملی وجود دارد و رابطه بین سازمان و ارتباطات را تحت تأثیر قرار می‌دهد.

(هویدا و همکاران، ۱۳۹۴، ص ۱۲۱) به همین دلیل افراد باید آن گونه رفتار کنند که دوست دارند با آن‌ها رفتار شود. این ارتباط ارتباطی موثر است. ارتباطات سازمانی باید اثربخش باشد تا در مجموع سازمان و مدیریت آن بتواند موثر واقع شده و نقش کلیدی خود را ایفا کند. (مرادی و همکاران، ۱۳۹۴، ص ۳۲)

اینک با توجه به موارد فوق این پژوهش در پی یافتن پاسخ به سوال اصلی تحقیق با این مضمون است: عوامل موثر در مدل ارتباط بر مبنای مدیریت اسلامی شامل چه مواردی است؟

۱-۲- اهمیت و ضرورت انجام تحقیق

امروزه، وسعت، عدم تمرکز و تخصصی بودن وظایف در سازمان‌های اهمیت ارتباطات سازمانی را بیش از پیش نمایان ساخته است. در واقع این مهم بر کسی پوشیده نیست که ارتباطات موجب نظام‌مندی سازمان می‌شود زیرا نیروی انسانی هر سازمان، پویایی خود را با کسب اطلاعات به روز سازمانی و شغلی و... حفظ می‌کند، بنابراین عدم توجه به این مهم، رخوت و سستی سازمانی را موجب خواهد شد، حال باید دانست که با توجه به اهمیت و جایگاه ارتباطات در سازمان، برقراری یک ارتباط مناسب و مطلوب بین مدیران ارشد و سایر رده‌های سازمانی چگونه باید باشد تا به سازمان در مسیر تعالی سازمانی کمک کرده و نقش مؤثری را در موفقیت و ارتقاء سازمان ایفا کند. امروزه ارتباطات را به‌عنوان وظیفه‌ای در کنار سایر وظایف و کارکردها در مدیریت تلقی نمی‌کنند بلکه ارتباطات را گلوگاهی می‌دانند که همه وظایف مدیریت از طریق آن انجام می‌شود. (فرهنگی، ۱۳۹۰، ص ۱۴۳)

ارتباط غیر کلامی، که شامل حالت چهره (Facial expressions)، ایما و اشاره‌ها (gestures) تماس چشمی (eye contact) اطوار (posture)، و حتی طنین صدا می‌شود، بخش حیاتی فرایند ارتباط دانسته شده است. هنگامی که افراد به تمایل اجتماعی می‌پردازند، تعداد بی شماری علایم غیر کلامی رد و بدل می‌شود. کلیه این رفتارهای غیر کلامی، نظیر برخورد نگاه، پیام‌های قوی ارسال می‌کنند، و از نظر هیجانی، حس علاقه، اعتماد، و میل بر تداوم ارتباط رادر کنار احساس تنفرو بی علاقه‌گی انتقال می‌دهند. بنا به آنچه اشاره شد توانایی فهم و استفاده از ارتباط غیر کلامی ابزار توانمندی است که به افراد کمک می‌کند، به نحو مؤثری، به کنش متقابل با دیگران بپردازند، مقصود واقعی خود را بیان کنند، موقعیت‌های چالش برانگیز را هدایت کنند و روابط اجتماعی بهتری را در صحنه‌های زندگی شخصی و حرفه‌ای خود شکل دهند. (صلیبی، ۱۳۹۰، ص ۱۰۹)

اینک این موضوع اهمیت دارد که مدل ارتباطی بر مبنای مدیریت اسلامی ارائه گردد.

۱-۳- جنبه جدید بودن و نوآوری در تحقیق

از آنجایی که ارتباطات بخش اصلی یک سازمان را تشکیل می‌دهد از سوی دیگر مدیریت اسلامی از مهم ترین نوع مدیریت‌ها در یک سازمان می‌باشد و تاکنون این موضوع در آموزش و پرورش مورد بررسی قرار نگرفته است و از این جنبه ارائه مدل ارتباطی بر مبنای مدیریت اسلامی نوآورانه می‌باشد.

۱-۴- اهداف تحقیق

هدف اصلی: شناخت عوامل موثر بر ارتباط بر مبنای مدیریت اسلامی

اهداف فرعی:

بررسی تاثیر آموزش بر ارتباط بر مبنای مدیریت اسلامی

بررسی تاثیر عبرت آموزی بر ارتباط بر مبنای مدیریت اسلامی

بررسی تاثیر برنامه‌ریزی بر ارتباط بر مبنای مدیریت اسلامی

بررسی تاثیر هماهنگ سازی اهداف بر ارتباط بر مبنای مدیریت اسلامی

بررسی تاثیر توجه به تفاوت‌های فردی بر ارتباط بر مبنای مدیریت اسلامی

بررسی تاثیر سعه صدر بر ارتباط بر مبنای مدیریت اسلامی

بررسی تاثیر توجه به نظریات دیگران بر ارتباط بر مبنای مدیریت اسلامی

۱-۵- سؤالات تحقیق

سوال اصلی: عوامل موثر بر ارتباط بر مبنای مدیریت اسلامی کدام است؟

سؤالات فرعی:

آیا آموزش بر ارتباط بر مبنای مدیریت اسلامی تاثیر دارد؟

آیا عبرت آموزی بر ارتباط بر مبنای مدیریت اسلامی تاثیر دارد؟

آیا برنامه‌ریزی بر ارتباط بر مبنای مدیریت اسلامی تاثیر دارد؟

آیا هماهنگ سازی اهداف بر ارتباط بر مبنای مدیریت اسلامی تاثیر دارد؟

آیا توجه به تفاوت‌های فردی بر ارتباط بر مبنای مدیریت اسلامی تاثیر دارد؟

آیا سعه صدر بر ارتباط بر مبنای مدیریت اسلامی تاثیر دارد؟

آیا توجه به نظریات دیگران بر ارتباط بر مبنای مدیریت اسلامی تاثیر دارد؟

۱-۶- فرضیه‌های تحقیق

فرضیه اصلی: عوامل موثر بر ارتباط بر مبنای مدیریت اسلامی کدام است.
فرضیه‌های فرعی:

- آموزش بر ارتباط بر مبنای مدیریت اسلامی تاثیر دارد.
- عبرت آموزی بر ارتباط بر مبنای مدیریت اسلامی تاثیر دارد.
- برنامه‌ریزی بر ارتباط بر مبنای مدیریت اسلامی تاثیر دارد.
- هماهنگ سازی اهداف بر ارتباط بر مبنای مدیریت اسلامی تاثیر دارد.
- توجه به تفاوت‌های فردی بر ارتباط بر مبنای مدیریت اسلامی تاثیر دارد.
- سعه صدر بر ارتباط بر مبنای مدیریت اسلامی تاثیر دارد.
- توجه به نظریات دیگران بر ارتباط بر مبنای مدیریت اسلامی تاثیر دارد.

۱-۷- تعاریف مفهومی و عملیاتی

۱-۷-۱- تعاریف مفهومی

۱-۷-۱-۱- آموزش

یکی از ویژگی‌های مدیریت اسلامی آموزش است خداوند انسان‌ها را با انبوهی از استعدادها در ابعاد ذهنی، روی و جسمی آفریده است یکی از مهم ترین اهداف حکومت و مدیریت اسلامی، شکوفا کردن استعدادهای انسان و استخراج ذخایر عظیم روحی و فکری بشر است.

۱-۷-۲- عبرت آموزی

در مدیریت اسلامی به این موضوع اشاره می‌شود که افراد می‌بایست به استقبال کارهایی بروند که صاحبان تجربه زحمت آن را کشیده اند.

۱-۷-۳- برنامه‌ریزی

ظرافت و دقت، اولویت بندی، تفکر و اندیشیدن، زمان بندی مناسب و آینده نگری از اصول برنامه‌ریزی در مدیریت اسلامی و برخورداری از توفیق الهی، اعتقاد به حل مشکل، استفاده از تجربیات دیگران و مشورت را از لوازم برنامه‌ریزی آرمانی در مدیریت اسلامی برشمرده اند.

۱-۷-۴- هماهنگ سازی اهداف

هماهنگی میان افراد بسیار قابل توجه است با یک چارچوب بی نظم نمی‌توان فرماندهی کرد قرآن مدیریت عالم را از آن یک خالق دانسته و هماهنگی و وحدت جهان را از اراده خدا می‌داند. بر این اساس به علت حضور آرا و نظریات مختلف در سازمان پیوسته باید به هماهنگی میان افراد و وحدت رویه تبعیت کرد تا ناهماهنگی و تداخل وظایف رخ ندهد.

۱-۷-۵- توجه به اهداف فردی

به نظر می‌رسد هیچ دو انسانی را نمی‌توان یافت که از هر جهت فکری، روحی، اخلاقی، جسمی شبیه یکدیگر باشند و هیچ تفاوتی باهم نداشته باشند. بدون شک نمی‌توان با همه با یک منطق و شیوه رفتار کرد بلکه باید به جنبه‌های مختلف عقلی، عاطفی و احساسی توجه داشت.

۱-۷-۶- سعه صدر

مقصود از آن این است توان بیشتری در درک و تحمل سختی‌ها و مشکلات داشته و ظرفیت پذیرش رویدادهای مختلف را دارند. مدیر یا رهبر باید با حلم و بردباری رفتارها و گفتارهای نامطلوب را در حد متعارف تحمل نماید.

توجه به نظریات دیگران:

اهمیت مسئله مشورت و نظرخواهی تا حدی است که قرآن پیامبرش را به آن امر کرده است. (حاجیان و همکاران، ۱۳۹۲)

۱-۷-۲- تعاریف عملیاتی

۱-۷-۲-۱- آموزش

در این پژوهش منظور از این متغیر این است که کارکنان آموزش و پرورش منطقه ۶ شهر تهران با رویکرد مدیریت منابع انسانی تحت آموزش قرار گیرند.

۱-۷-۲-۲- عبرت آموزی

در این پژوهش منظور از این متغیر این است که کارکنان آموزش و پرورش منطقه ۶ شهر تهران می‌بایست از تجربیات سایر کارکنان و مدیران بهره ببرند که در این تحقیق این موضوع بررسی می‌شود.

۱-۷-۲-۳- برنامه‌ریزی

در این پژوهش منظور از این متغیر این است که کارکنان آموزش و پرورش منطقه ۶ شهر برنامه‌ریزی داشته باشند و نحوه برنامه‌ریزی با توجه به استراتژی‌ها و شرایط حاکم بر سازمان تنظیم می‌گردد.

۱-۷-۲-۴- هماهنگ سازی اهداف

در این پژوهش منظور از این متغیر این است که کارکنان آموزش و پرورش منطقه ۶ شهر تهران هماهنگی‌های لازم کاری و ارتباطی را در بین خود و سایرین داشته باشند.

۱-۷-۲-۵- توجه به اهداف فردی

در این پژوهش منظور از این متغیر این است که کارکنان آموزش و پرورش منطقه ۶ شهر تهران تفاوت‌های فردی را در ارتباطات با یکدیگر در نظر بگیرند.

۱-۷-۲-۶- سعه صدر

در این پژوهش منظور از این متغیر این است که کارکنان آموزش و پرورش منطقه ۶ شهر تهران در مواجهه با مشکل توانایی رویارویی و ارائه راه حل آن را داشته باشند.

۱-۷-۲-۷- توجه به نظریات دیگران

در این پژوهش منظور از این متغیر این است که کارکنان آموزش و پرورش منطقه ۶ شهر تهران با یکدیگر و با مدیران خود در رابطه با موضوعات مختلف مشورت نموده و بهترین راه حل را انتخاب نمایند.

فصل دوم

ادبیات تحقیق

۲-۱- مقدمه

ارتباطات در تعریف کلی و جامع، فراتر از نظام دو سویه مبادله اطلاعات و معلومات، شامل مبادله کالا، افراد، فن آوری، صنعت و فرهنگ نیز می‌شود. در این مفهوم، وسایل ارتباط جمعی، رسانه‌های گروهی، مطبوعات، ماهواره‌ها، کامپیوترها، شبکه‌های اطلاع‌رسانی، کانال‌های متعدد و متنوع پخش برنامه، پُست تصویری و ... بخشی از کلیت ارتباطات را تشکیل می‌دهند که با پیشرفت‌های تکنولوژیک، هر لحظه بر توانایی‌های کمی و کیفی آن افزوده می‌شود. (مقصودی، ۱۳۷۹)

هر فراگرد ارتباطی، یک مفهوم، معنا، اندیشه و یا پیام از جانب منبع پیام و از طریق ساختار ارتباطی به سیستم معنایی گیرنده پیام منتقل می‌شود. علم معانی بر رابطه بین نشانه‌ها با چیزهایی که بر آنها ارتباط دارد، تمرکز دارد. (فرهی بوزنجانی، ۱۳۸۳)

مدیریت را به گونه‌های متفاوت تعریف کرده‌اند. صاحب‌نظری مدیریت را هنر انجام دادن کارها به وسیله دیگران توصیف کرده و بر نقش دیگران و قبول هدف از سوی آنان تأکید ورزیده است. گروهی مدیریت را علم و هنر هماهنگی کوشش‌ها و مساعی اعضای سازمان و استفاده از منابع برای دستیابی به اهداف معین توصیف کرده‌اند. گروهی دیگر مدیریت را در قالب اجرای وظایفی چون برنامه‌ریزی، سازماندهی، هماهنگی و ... بیان نموده‌اند. (خنیفی و همکاران، ۱۳۹۴)

مدیریت اسلامی شیوه به‌کارگیری منابع انسانی و امکانات مادی، برگرفته از آموزه‌های اسلامی برای نیل به اهداف متأثر از نظام ارزشی اسلام است. (علی آقا و همکاران، ۱۳۸۴)

در متون اسلامی، نگاهی نزدیک به آنچه امروز **علم مدیریت** نامیده می‌شود وجود دارد. در حوزه مدیریت کلان و خرد اخباری از **پیامبر اسلام و امامان شیعه** در دست است. در روایتی از **امام اول شیعیان** آمده است «لَا بُدَّ لِلنَّاسِ مِنْ أَمِيرٍ بَرٍّ أَوْ فَاجِرٍ» (ترجمه: مردم ناگزیرند امیری داشته باشند، چه نیکوکار و چه تباه‌کار) (علی آقا و همکاران، ۱۳۸۴)

۲-۲- ارتباط

ارتباطات سنگ پایه اولین تمدن بشری است در تعریفی بسیار موجز، لاند برگ، شراگ و لارسن، ارتباط را عبارت از معانی یا پیام از طریق نمادهایی چند می‌دانند، به نظر این سه دانشمند زمانی که انسان‌ها از طریق نمادهایی چند، به تأثیر بر یکدیگر می‌پردازند، در ارتباط با یکدیگر قرار گرفته‌اند. (کیا و حسین پور، ۱۳۹۱)

کلمه «ارتباط» مصدر عربی باب افتعال است و در فارسی به صورت مصدری، به معنای پیوند دادن و ربط دادن و به صورت اسم مصدر، به معنای بستگی پیوند، پیوستگی و رابطه استعمال می‌شود. در زبان لاتین نیز «ارتباط» از کلمه Communication مشتق شده است و به معنای گزارش دادن، بیان نمودن، منتقل کردن، پیوند دادن، تماس گرفتن، منتشر کردن، شرکت دادن و عمومی ساختن آمده است. «کلود شانون» و «وارن ویور» (۱۹۶۴) معتقد هستند که کلمه ارتباط معرف تمام جریان‌هایی است که به وسیله آنها یک اندیشه می‌تواند اندیشه دیگری را تحت تأثیر قرار دهد. به عبارت دیگر ارتباط سبب می‌شود که وجدان انسان در وجدان دیگری تصاویر، تمایلات، رفتارها و آثار روانی گوناگون پدید آورد. تعریف چارلز کولی (۱۹۰۹)، که می‌تواند کامل‌ترین و جامع‌ترین تعریف باشد، بدین شرح است: «ارتباط مکانیسمی است که روابط انسانی بر اساس آن و به وسیله آن بوجود می‌آید و تمام مظاهر فکری و وسایل انتقال و حفظ آنها در مکان و زمان بر پایه آن توسعه پیدا می‌کند.

ارتباط، حالات چهره، رفتارها، حرکات، طنین صدا، نوشته‌ها، چاپ، راه آهن، تلگراف، تلفن و تمام وسایلی که اخیراً در راه غلبه بر مکان و زمان ساخته شده‌اند، همه را در برمی‌گیرد. گرچه تعریف «کولی» مربوط به حدود یک قرن پیش است ولی ذکر تمام وسایلی که بر مکان و زمان غلبه پیدا کنند می‌تواند در زمان فعلی نیز مصداق داشته باشد که وسایل ارتباطی نوین امروزی مانند رادیو، تلویزیون، شبکه‌های ماهواره‌ای، اینترنت و غیره را شامل می‌شود. (تشکری، ۱۳۹۰)

با توجه به تعاریف ارائه شده در مورد «ارتباط»، چند عنصر وجود دارند که با تجزیه و تحلیل آنها اهمیت پدیده ارتباط و نقش وسایل ارتباطی در جوامع معاصر به خوبی آشکار می‌گردد.

در تعاریف ذکر شده «ارتباط» مبنای اساسی روابط انسانی تلقی شده است. همچنین از ارتباط به عنوان جریان خاصی که روابط انسانی با استفاده از آن برقرار می‌گردد، یاد شده است. در تعاریف به عنصر دیگری بنام نمادگذاری و مظهرسازی (کلمات، علامات، تصویرها و...) که لازمه برقراری ارتباط بین انسان‌ها است، توجه شده و در نهایت از وسیله انتقال که موضوع و محتوی روابط انسانی (اطلاعات، افکار، تمایلات، تجربه‌ها و نظایر آن) را از شخصی به شخص دیگر منتقل می‌کند، سخن به میان آمده است. (تشکری، ۱۳۹۰)

معمدنژاد (۱۳۸۵) نتیجه می‌گیرد که «ارتباط» رابطه انسانی را از حالت «جوهر» به مرحله «وجود» می‌رساند و از حالت بالقوه به حالت فعل در می‌آورد و به آن واقعیت تاریخی می‌دهد. در جریان ارتباط چهار عنصر مهم منبع (پیام دهنده، ارتباط گر یا تهیه کننده پیام)، پیام (محتوی، نشانه‌ها، رقم، کلمه، صدا و...)، مخاطب (یا مخاطبان، پیام گیرنده) و وسیله یا مجرای انتقال پیام (شبکه و ابزار انتقال پیام)